

Euroopan parlamentin puhemies Roberta Metsola
Puhe valtion- ja hallitusten johtajien epävirallisessa kokouksessa
Nikosia (Kypros) 24. huhtikuuta 2026

Kiitän puheenjohtaja Costaa ja presidentti Christodoulidesia tämän keskustelun järjestämisestä. Kiitos, että olette osoittaneet johtajuutta näinä haastavina aikoina.

Hyvää aamupäivää kaikille.

Haluan tänään puhua kolmesta aiheesta. Ensimmäinen niistä on Euroopan vastaus Lähi-idän kriisin taloudellisiin vaikutuksiin. Toinen on parlamentin arvio yhden Euroopan yhden markkinat -etenemissuunnitelmasta ja kolmas on monivuotinen rahoituskehys.

Ennen kuin aloitan, haluan kuitenkin mainita 20. pakotepaketin hyväksymisen ja 90 miljardin euron lainan vapauttamisen Ukrainalle, joita koskevan lain parlamentti hyväksyi kaksi kuukautta sitten. Huomiomme kohdistuu ymmärrettävästi Lähi-itään, mutta yhä epävakaammaksi käyvässä maailmassa johtajuutta mitataan sillä, miten pystymme toimimaan yhdessä kriisissä ilman että käänämme selkämme toiselle. Toimintamme osoittaa, että pystymme tähän.

Tästä pääsenkin ensimmäiseen aiheeseeni, energian hintoihin ja Lähi-itään.

Tulitauko on nyt ollut voimassa 17 päivää, mutta se on edelleen hauras – me kaikki näemme sen. Tulitauko kuitenkin luo edellytykset neuvotteluille, ja sen on pidettävä. Tapaamisessani Persianlahden yhteistyöneuvoston ja sen pääsihteerin kanssa tarjosin Euroopan parlamentin tukea. Tiedän, että teillä on tänään oma tapaamisenne hänen ja alueellisten kumppaneiden kanssa. Nikos, Kypros on Euroopan suunnannäyttävä alueella, ja puheenjohtajavaltio Kypros on osoittautunut ratkaisevaksi sillaksi Lähi-idän suuntaan.

Me kaikki haluamme samaa: nopean lopun sodalle ja pysyvän rauhan. Sopimuksen, jolla turvataan Iranin kansan oikeudet, ihmisarvo ja vapaus, puututaan Iranin ydinohjelmaa ja ballististen ohjusten ohjelmaa koskeviin huolenaiheisiin ja Iranin sijaistoimijoille antamaan tukeen ja avataan Hormuzinsalmi liikenteelle. Iranin hallinto suorittaa edelleen mielivaltaisia teloituksia ja pidättää toisinajattelijoita, joista mainittakoon Nobelin rauhanpalkinnon saaja Narges Mohammadi, joka tuomittiin helmikuussa jälleen seitsemän ja puolen vuoden vankeusrangaistukseen. On tärkeää, että kaikki nämä ihmiset ja heidän perheensä tietävät, että Eurooppa ei ole unohtanut heitä.

Merenkulun vapaus on palautettava, ja olen tyytyväinen siihen, että yhä useammat kumppanit toimivat yhdessä tällä alalla ja osoittavat Euroopan pystyvän selviytymään kriisistä, jota emme ole itse aiheuttaneet mutta jonka joudumme ottamaan vastaan. Tässäkin yhteydessä näemme, miten tärkeää on, että meillä on osana Euroopan puolustus- ja turvallisuusvälineistöämme selkeä strategia 42 artiklan 7 kohdan soveltamiselle.

Olen nähnyt energian hintoja koskevat komission ehdotukset ja olen samaa mieltä siitä, että tarvitsemme väliaikaista ja kohdennettua helpotusta ja tämän on tapahduttava nopeasti. Mutta pyrkiessämme ratkaisemaan nykyhetken ongelmia emme saa hylätä toimia, jotka on tarkoitettu tulevaisuutta varten. Meidän ei pitäisi ryhtyä korjaamaan sellaista, mikä ei ole rikki.

Neljä vuotta sitten otettiin käyttöön kaasun varastointia koskevat säännöt. Ne vakauttivat markkinat, lisäsivät luottamusta ja paransivat jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä. Pyrkimyksemme monipuolistaa energialähteiden yhdistelmää ja vähentää riippuvuutta tuottavasta tulosta. Nyt parhaiten pärjäävät ne maat, jotka käyttävät enemmän uusiutuvia energialähteitä ja joilla on enemmän ydinvoimakapasiteettia ja jotka eivät ole niin riippuvaisia kaasusta.

Tähän tilanteeseen ei tultu sattumalta. Siihen vaikutti se, että teimme harkittuja päätöksiä, jotta Euroopasta tulisi kestävämpi, riippumattomampi ja vähemmän altis häiriöille. Pitkäjänteinen suunnitelmamme toimii. Meidän on pysyttävä tällä tiellä.

Tämä tarkoittaa, että infrastruktuuriin on investoitava enemmän, jotta se toimisi. Parlamentti jatkaa työskentelyään verkkopaketin hyväksymiseksi. Lainsäädäntöpaketilla on tarkoitus nykyaikaistaa Euroopan verkkoja puhtaamman ja hajautetumman energian tukemiseksi, ja odotan, että saamme sitä koskevan työn päätökseen vuoden jälkipuoliskolla. Se, miten nämä ehdotukset otetaan vastaan, on tärkeää lainsäädäntöprosessin sujuvuuden kannalta.

Meidän on myös suhtauduttava avoimesti erilaisiin sähköntuotantotapoihin. Pieniä modulaarisia ydinreaktoreita ja edistyneitä modulaarisia reaktoreita koskeva komission strategia on askel tähän suuntaan. Euroopan parlamentti on ajanut tätä, ja olemme valmiita etenemään nopeasti strategian toteuttamiseksi.

Sitten toiseen aiheeseeni, yhden Euroopan yhden markkinat -etenemissuunnitelmaan.

Helmikuussa Alden Biesenissä sovimme, että maaliskuun Eurooppa-neuvostossa teemme päätökset ja asetamme määräajat. Nyt on aika siirtyä sanoista tekoihin.

Komissio ja neuvosto tekivät hienoa yhteistyötä etenemissuunnitelman viimeistelyssä. Tiimimme työskentelivät olosuhteet huomioon ottaen hyvin ja ripeästi. Prosessi olisi voinut olla parempikin – ja jatkaa pidempään. Jotkin poliittiset ryhmät olisivat myös halunneet painottaa enemmän investointeja, asuntotuotantoa, digitalisaatiota, sosiaalista ulottuvuutta ja tarvetta puuttua kansallisiin esteisiin ja ylisääntelyyn.

Etenemissuunnitelma on kuitenkin kunnianhimoinen, ja se vahvistaa kykyämme kestää häiriöitä ja toteuttaa yhteisessä julistuksessa esitetyt tavoitteet. Näemme EU:n, joka vastaa omiin tarpeisiinsa.

Etenemissuunnitelman ensisijaisten asiakokonaisuuksien osalta Euroopan parlamentti tekee työnsä. Ja aiomme tehdä työmme hyvin. Tarvitsemme kuitenkin myös tarvittavan vapauden ja luottamuksen, jotta voimme tehdä demokraattista valvontaa ja legitimizeettiä koskevan työmme asianmukaisesti. 720 Euroopan parlamentin jäsentä yli 200 poliittisesta puolueesta eivät ole eivätkä tule koskaan olemaan pelkkä kumileimasin.

Olemme asettaneet tavoitemääräajat ensisijaisille asiakokonaisuuksille ja sitoutuneet poliittisesti siihen, että teemme kaikkemme niissä pysymiseksi – lainsäädäntöprosessia täysin kunnioittaen, mikä on ratkaisevan tärkeää. Kaikkia ehdotuksia ei ole kuitenkaan vielä edes esitetty. Sanon tämän varoiltani, sillä Euroopan parlamentti ei aio toimia paineen alla, jos ehdotuksia ei esitetä ajoissa ja jos ne eivät ole hyvin laadittuja. Kunnianhimo on hyvä asia, mutta niin on myös realismi. Olemme sen velkaa kansalaisille.

Kuten olen jo aiemmin sanonut, useimmat ihmiset näkevät Euroopan yhtenä toimijana ja arvioivat sitä yhden asian perusteella: sen perusteella, saako se aikaan tuloksia. Meidän on vedettävä yhtä köyttä.

Tämä liittyy viimeiseen aiheeseeni, monivuotiseen rahoituskehukseen.

Euroopan parlamentin budjettivaliokunnan jäsenet hyväksyivät viime viikolla suurella enemmistöllä parlamentin neuvottelukunnan seuraavaan pitkän aikavälin talousarvioon. Siitä äänestetään ensi viikolla täysistunnossa. Sen jälkeen voimme aloittaa neuvottelut neuvoston kanssa, kunhan neuvosto on hyväksynyt oman neuvotteluvaltuutuksensa. Parlamentin kanta vahvistetaan siis huhtikuussa. Silloin tiedämme, mitä haluamme, ja olemme valmiita.

Haluan kuitenkin tehdä selväksi kaksi asiaa, ennen kuin etenemme asian käsittelyssä. Ensinnäkin sen, että budjettivaliokunnan mietinnössä ei kyseenalaisteta uuden talousarvion yleistä rakennetta. Parlamentti kannattaa vahvempaa keskittymistä kilpailukykyyn ja puolustukseen. Pyydämme teitä suhtautumaan avoimesti ajatukseen uusista omista varoista. Toisekseen emme voi odottaa uusilta sukupolvilta, että ne maksavat vanhasta velasta. Next Generation EU -välineen kohdalla meidän on varmistettava, että takaisinmaksut ja korot eivät vesitä tulevia tavoitteitamme. Nopeilla ratkaisuilla ei myöskään saisi aiheuttaa ongelmia pitkällä aikavälillä.

Lopuksi haluan vielä painottaa, että Eurooppa ei selviä uudesta aikakaudesta vanhalla kehyksellä. Nykyinen talousarvio on kriisien vuoksi ääri rajoillaan – sellaisten kriisien, joita varten sitä ei koskaan ollut suunniteltu. Olemme saaneet rahoituskehysten toimimaan, mutta sen rajat hämmöttävät jo. Emme voi vastata muuttuvaan maailmaan vanhentuneilla välineillä. Uuden talousarvion on oltava sellainen, että sillä saadaan aikaan tuloksia siellä, missä niitä eniten tarvitaan – ja silloin, kun sillä on eniten merkitystä.

Kiitos.